

Број: 138/2011-Д-02
Датум: 21.06.2011.

Акционарско друштво за изградњу гасовода и дистрибуције гаса
"УЖИЦЕ-ГАС"
Љубе Стојановића 4
31000 Ужице

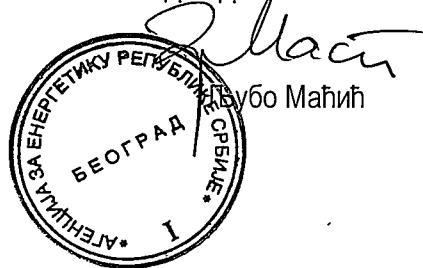
Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, који сте нам доставили дописом од 18.05.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 138/2011-Д-02 од 18.05.2011. године)

Молимо Вас да хитно донесете Одлуку о ценама и упутите је Министарству за инфраструктуру и енергетике како би Влада Републике Србије дала сагласност.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 156.седници од 15.06.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса „Ужице-гас“, ад, Ужице и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. „Ужице-гас“, ад, Ужице - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставило је својим дописом од 18.05.2011. године (допис заведен у Агенцији под бројем 138/2011-Д-02/1 од 18.05.2011) на мишљење предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	5,01	
	Остали корисници	3,59	99,84

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“ 68/2006, 1/2007, 100/2008, 116/2008 и 64/2010) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Ужице-гас“, ад, Ужице при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 7,50% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 173/2011-Д-И/11
Београд, 15.06.2011. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Здравко Мађић

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), „Ужице-гас“, ад, Ужице као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 138/2011-Д-02/1 од 18.05.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Ужице-гас“, ад, Ужице је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку економско – финансијске анализе предложеног акта о ценама Агенција је имала у виду и следеће:

- Подносилац захтева има правну форму затвореног акционарског друштва.
- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности издатих од стране Агенције.
- Подносилац захтева је отпочео са обављањем енергетских делатности у регулаторном периоду (2010. година), услед чега није вршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима у складу са чланом 43. Закона за 2009. годину, већ су биланс стања и биланс успеха на нивоу правног лица за 2009. годину третирани као да се односе на енергетску делатност дистрибуције природног гаса (уз изузетак трошкова зарада који су распоређени по енергетским делатностима). Подносилац захтева је Агенцији доставио биланс стања, биланс успеха, као и извештај независног ревизора на нивоу правног лица за 2009. годину. Алокација заједничких билансних позиција у регулаторном периоду а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао

кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева..

Опис дистрибутивног система

„Ужице гас“ је започео са обављањем делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом 01.01.2010. год. Према подацима који се односе на почетак 2010. године, регулисане делатности обавља на полиетиленском гасоводу, максималног пројектованог радног притиска $p < 6 \text{ bar}$ и укупне дужине 49.420 m, са 2.041 изграђених прикључака, од којих је 14 активно, при чему је 10 прикључака за *домаћинства*, а 4 за *остале кориснике*.

Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2010.г.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010. год. - 201.013 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години.

Тарифни елемент „енергент“ је предвиђен у износу од 41.356 m³ за групу „домаћинства“ и 159.657 m³ за групу „остали корисници“.

Методологијама за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса, за одређивање тарифних елемената за обрачун цене гаса за тарифне купце је предвиђено да се, као релевантни, сматрају подаци из Енергетског биланса Републике Србије или докумената на основу којих се он утврђује.

Пошто Енергетски биланс за 2010. год. не садржи податке о количинама номиниваним за Ужице гас, тражено је да се достави Уговор са Велетрговцем о набавци потребних количина природног гаса, односно поруџбеница количина за 2010. год.

Након анализе достављених докумената и података о преузетим количинама са МРС «Топлота» Севојно за дистрибутивни систем Ужице гаса, за првих 6 месеци 2010. год. у износу од 58.838 m³ (податак је из табеле Дистрибуција и управљање дистрибутивним системом – квартално извештавање за 2010. год.), као и података о планираним прикључењима до краја 2010. год., констатовано је да се може прихватити планирана количина за 2010. год. у износу од 201.813 m³. Ова количина је намењена тарифним купцима у износу од 201.013 m³ и за прво пуњење мреже је предвиђено 800 m³.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010. год. – 3.101 m³/дан/год је годину усвојен на основу процене потрошње корисника у 2010. год. и увећан за предвиђени капацитет потенцијално нових корисника за које се планира прикључење до краја 2010. год. Тарифни елемент „капацитет“ за 2010. год. износи 585 m³/дан/год. за групу *домаћинства* и 2.516 m³/дан/год. за групу *остали корисници*.

С обзиром на наведени начин утврђивања "енергента" за Ужице гас, било је неопходно кориговати и капацитет, тј. капацитет је утврђен за постојеће кориснике на основу вредности

из Решења о одобрењу за прикључење, а за потенцијално нове кориснике на основу предвиђених вредности МДП тих нових корисника, које су утврђене на основу предпостављене месечне динамике испоруке до краја године.

Планирани губици природног гаса за 2010.год.

За 2010. годину се прихвата предложена стопа губитака у износу од 0%. Уколико се по завршетку 2010. године утврде оправдани губици који су у складу са међународним искуствима, они ће бити признати и унети у 2011. годину кроз корекциони фактор.

Потрошња природног гаса за сопствене потребе

Није планирана потрошња природног гаса за грејање сопствених просторија. За прво пуњење гасовода у 2010. години је предвиђено 800 m³.

Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је подносилац захтева отпочео са обављањем предметних енергетских делатности у регулаторном периоду, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 2.937.000 динара (за 72,9% мање у односу на остварење у претходној години). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду. Структура оперативних трошкова је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1.	Трошкови материјала	264	51	19,3%
1.1.	Трошкови материјала за израду			
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	264	51	19,3%
1.3.	Трошкови горива и енергије			
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9.252	2.619	28,3%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	7.575	2.330	30,8%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.356	205	15,1%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу			
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора			
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора			
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	321	84	26,2%
3.	Трошкови производних услуга	387	23	5,9%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	25	5	20,0%

3.3.	Трошкови услуга одржавања	121	9	7,4%
3.4.	Трошкови закупнина			
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	60	3	5,0%
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	181	6	3,3%
4.	Нематеријални трошкови	950	244	25,7%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	179	51	28,5%
4.2.	Трошкови репрезентације	165	19	11,5%
4.3.	Трошкови премија осигурања			
4.4.	Трошкови платног промета	50	10	20,0%
4.5.	Трошкови чланарина	30	10	33,3%
4.6.	Трошкови пореза	87	42	48,3%
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	439	112	25,5%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефицијезапослених а који се исплаћују у регулаторном периоду			
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	10.853	2.937	27,1%

Услед чињенице да је подносилац захтева отпочео са обављањем предметних енергетских делатности у регулаторном периоду и да су тарифни елементи у првом регулаторном периоду изразито ниски, подносилац захтева је у складу са својом пословном политиком предложио значајно ниже све оперативне трошкове у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса од оперативних трошкова остварених у претходној години. Из наведеног разлога није вршена економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса, при чему треба истаћи да „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 380.000 динара (у нивоу остварених трошкова амортизације у претходној години) и у потпуности се односе на трошкове амортизације постојећих средстава. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Стопа повраћаја на регулисана средства

Стопа повраћаја на регулисана средства у регулаторном периоду је обрачуната и за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у висини од 7,50%, и то применом реалне цене сопственог капитала после опорезивања од 10,00% а коју Агенција оцењује као прихватљиву, пондерисане просечне реалне цене позајмљеног капитала од 5,10% а која се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава, прописаног учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, прописаног учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По основу повраћаја на регулисана средства у максимално одобрени приход у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 3.000 динара.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом, нарочито имајући у виду неопходност даљег развоја система за дистрибуцију природног гаса у земљи.

Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 43.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 47.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2009. године. Према информацији подносиоца захтева, није вршена процена фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 20.039.000 динара (100,0% нето вредности система за дистрибуцију природног гаса који је активиран). Подносилац захтева је доставио адекватно образложење предметног износа а које се може сматрати прихватљивим.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 38.000 динара и правилно је израчуната у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

План улагања

„Ужице гас“ има усвојен петогодишњи план развоја инвестиција, а доставио је „Програм пословања за 2010. годину“. Предвиђена динамика изградње прикључака, као и активирање већ изграђених прикључака су у реализацији значајно испод планских предвиђања. Планом је

предвиђена изградња 2.450 прикључака, а са становишта садашње реализације предвиђа се изградња 893 прикључка до краја године.

Планиране инвестиције за 2010. год., у складу са подацима из пратећих табела. Број прикључака (изграђених и активних) на почетку и крају регулаторног периода, су: изградња 893 прикључка и проширење мреже за 35.107 m полиетиленског гасовода, максималног пројектованог радног притиска $p < 6 \text{ bar}$. Планирано је активирање 52 прикључка до краја 2010. год..

Агенција оцењује да су све предложене инвестиције оправдане у техничком смислу.

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 150.309.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

У претходној години у енергетској делатности дистрибуције природног гаса уложено је 1.938.000 динара (46,2% или 896.000 динара из сопствених средстава и 53,8% или 1.042.000 динара из средстава потрошача), док у енергетској делатности управљања дистрибутивним системом за природни гас нису реализована улагања.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса сопствена средства учествују са 133.269.000 динара (или 88,7%) и средства потрошача у износу од 17.040.000 динара (или 11,3%). Агенција је увидом у финансијске извештаје подносиоца захтева за 2010. годину (регулаторни период) установила да су улагања у регулаторном периоду реално планирана. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду и није планирано њихово активирање у целокупном износу у регулаторном периоду, односно немају утицаја на висину регулисаних средстава, односно цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови за надокнаду губитака

Трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду нису планирани за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас.

Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду нису планирани за предметне енергетске делатности.

Корекциони елемент

Корекциони елемент за предметне енергетске делатности није обрачунат јер је регулаторни период истовремено и први регулаторни период а што је у складу са Методологијом.

Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду обрачунат је у складу са достављеним техничким податком о степену искоришћености дистрибутивног система (СИДСт), и према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	2.937	
2.	Трошкови амортизације	А _т	380	
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,50%	
4.	Регулисана средства	РС _т	43	
5.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	
6.	Остали приходи	ОП _т		
7.	Корекциони елемент	КЕ _т		
8.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	3.320	
9.	Усклађени максимално одобрени приход:	МОП _{у_т}	1.032	

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.

ЦЕНЕ ЗА ПРИСТУП И КОРИШЋЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ПРИРОДНОГ ГАСА

Алокација предложених максимално одобрених прихода предметних енергетских делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршена је у складу са Тарифним системом.